

Przedmiotowy system oceniania z łaciny medycznej

- I. Zasady ogólne
- II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych
- III. Ogólne kryteria oceniania

I. Zasady ogólne

1. Przedmiotowy System Oceniania (PSO) jest zgodny z Wewnątrzszkolnym Systemem Ocenianiem (WSO), który jest częścią Statutu Szkoły.
2. W ramach oceniania przedmiotowego nauczyciel rozpoznaje poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania.
3. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia, tj. stan wiedzy i umiejętności uczniów oraz postępy czynione przez ucznia.
4. O zakresie wymagań edukacyjnych, kryteriach i sposobach oceniania oraz trybie poprawiania oceny oraz uzyskania oceny wyższej niż proponowana nauczyciel informuje uczniów na pierwszej lekcji.
5. Wymagania edukacyjne są dostosowane do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia (m.in. na podstawie orzeczeń, opinii ppp oraz w wyniku rozpoznania indywidualnych potrzeb przez pracowników placówki).
6. Niezależnie od przyjętego w szkole systemu oceniania (np. punktowy, ocena opisowa, średnia ważona) ocenę roczną wyraża się w sześciostopniowej skali: od 1 do 6.
7. Główną funkcją oceniania bieżącego jest monitorowanie pracy ucznia i przekazywanie mu informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
Ocenianie bieżące ma za zadanie umożliwić:
 - a) informowanie ucznia, rodzica i nauczyciela o poziomie osiągnięć edukacyjnych oraz postępach ucznia,
 - b) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie mu informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
 - c) wskazywanie uczniowi mocnych (uzdolnień) i słabych stron, a przede wszystkim sposobów pracy nad nimi,
 - d) planowanie rozwoju ucznia, rozwijania jego uzdolnień, pokonywania ewentualnych trudności,
 - e) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce.
8. Ustalenie śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej odbywa się w trybie ustalonym w WSO.
9. Jeśli wynik klasyfikacji śródrocznej ucznia wskazuje na to, że poziom osiągnięć edukacyjnych ucznia uniemożliwi bądź utrudni mu kontynuowanie nauki w klasie programowo wyższej, szkoła umożliwi uczniowi uzupełnienie braków w następujący sposób:

- a) pisemne wskazanie treści, które są niezbędne do opanowania przez ucznia,
 - b) oferta dodatkowych kart pracy, zadań i ćwiczeń pozwalających na przezwyciężenie trudności,
 - c) konsultacje indywidualne z nauczycielem przedmiotu.
10. Wszystkie oceny są dla ucznia i jego rodziców jawne, a sprawdzone i ocenione pisemne prace ucznia są udostępniane na zasadach określonych w WSO.
 11. Oceny podlegają uzasadnieniu przez nauczyciela.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych

1. Nauczyciel sprawdza osiągnięcia edukacyjne ucznia możliwie często. Im większa liczba ocen cząstkowych, tym mniejszy błąd pomiaru, którym są obarczone powszechnie stosowane testy nauczycielskie.
2. Do sprawdzania wiedzy, umiejętności i postępów edukacyjnych ucznia stosuje się takie narzędzia jak: obserwacja ucznia w trakcie zajęć edukacyjnych – udział ucznia w zajęciach, udział w ćwiczeniach, testy, sprawdziany, prace pisemne, kartkówki, wypowiedzi ustne, prace domowe.
3. Uzyskane oceny są jawne, podlegają uzasadnieniu, a ocenione prace pisemne wglądowi.
4. Każdą oceną można poprawić w trybie określonym w WSO.
5. Sprawdziany i ich zakres są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, kartkówki z bieżącego materiału nie podlegają tej zasadzie.
6. Sprawdziany, kartkówki i prace pisemne zapowiadane przez nauczyciela są obowiązkowe.
7. O terminach i zakresie prac domowych nauczyciel informuje na bieżąco.
8. Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć dwa razy w semestrze w przypadku przedmiotu nauczanego w wymiarze 3 i więcej godzin tygodniowo, a jeden raz w semestrze w przypadku przedmiotu nauczanego do 2 godzin w tygodniu.
9. Ocena roczna zostaje ustalona zgodnie z WSO.

Kryteria oceniania ogólne

	POZIOM PODSTAWOWY			POZIOM PONADPODSTAWOWY		
	OCENA NIEDOSTATECZNA	OCENA DOPUSZCZAJĄCA	OCENA DOSTATECZNA	OCENA DOBRA	OCENA BARDZO DOBRA	OCENA CELUJĄCA
Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji	Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: opanował pamięciowo słownictwo w niewielkim zakresie wobec stawianych wymagań, opanował elementarne struktury gramatyczne, niezbędne dla dalszej nauki.	Uczeń: zna podstawowy zakres wymaganego słownictwa, opanował proste struktury gramatyczne.	Uczeń: opanował słownictwo i większość struktur gramatycznych.	Uczeń: opanował słownictwo i struktury gramatyczne.	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w wysokim stopniu opanował wiedzę i umiejętności i określone programem nauczania.* * W świetle obowiązujących przepisów ocena ucznia ma wynikać ze stopnia przyswojenia przez niego treści wynikających z podstawy programowej. Ustalenie
Tworzenie wypowiedzi – przekład na język polski i komentowanie tekstu oryginalnego	Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: dokonuje samodzielnie analizy prostych zdań tekstu przerobionego, potrafi korzystać tylko ze słownika preparowanego.	Uczeń: naprowadzany pytaniami pomocniczymi nauczyciela tłumaczy poprawnie nieskomplikowane konstrukcje zdaniowe tekstu przerobionego, potrafi korzystać tylko ze słownika preparowanego.	Uczeń: samodzielnie dokonuje analizy formalnej prostego nowego tekstu i potrafi uchwycić sens rzeczowy zdania (z niewielkim wsparciem pytań pomocniczych nauczyciela), w sposób właściwy posługuje się słownikiem.	Uczeń: samodzielnie tłumaczy przerobiony i nowy tekst pod względem formalnym i rzeczowym, wykazuje się umiejętnością przekładu na język polski, sprawnie posługuje się słownikiem, potrafi przygotować analizę rzeczową tekstu literackiego.	
Analiza i interpretacja tekstów kultury	Uczeń nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą.	Uczeń: dostrzega związki pomiędzy językiem łacińskim a innymi językami jedynie na drodze mechanicznego kojarzenia, wykazuje elementarną znajomość zagadnień z kultury antycznej przerabianych na lekcjach.	Uczeń: dostrzega wpływy języka łacińskiego na język ojczysty i języki obce, wypowiada się na tematy związane z kulturą antyczną poznane podczas lekcji.	Uczeń: rozumie wpływy języka łacińskiego na język ojczysty i języki obce, redaguje poprawną wypowiedź pisemną, wykorzystując zdobytą w szkole wiedzę z kultury antycznej i jej dziedzictwa europejskiego, rozumie związek z antykiem grecko-rzymskim różnych dyscyplin	Uczeń: dokonuje analizy wpływu języka łacińskiego na język ojczysty i języki obce, formułuje wypowiedź ustną zgodnie z zasadami poprawności językowej, redaguje wypowiedź pisemną, w pełni wykorzystując wiedzę z kultury antycznej i jej dziedzictwa europejskiego zdobytą	

				poznawanych w szkole (np. pojęcia tych dziedzin).	w szkole i na drodze własnych poszukiwań, umie wykorzystać wiedzę zdobytą na lekcjach języka łacińskiego przy rozwiązywaniu różnych zadań w innych dziedzinach szkolnych.	wymagań na ocenę celującą należy do nauczyciela, ale muszą one być zgodne z prawem. Jeżeli uczeń wykazuje zainteresowanie nie poszerzaniem wiedzy, można go za to nagrodzić dodatkowo, ale wiedza wykraczająca poza program nie może być elementem koniecznym do uzyskania oceny celującej – art. 44b ust. 3 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361).
Inne kryteria	Uczeń: zwykle nie okazuje zainteresowania przedmiotem, zwykle nie jest aktywny na lekcji, zwykle nie jest przygotowany do zajęć, zwykle nie odrabia pracy domowej.	Uczeń: okazuje zainteresowanie przedmiotem, rzadko jest aktywny na lekcji, często nie jest przygotowany do zajęć, często nie odrabia pracy domowej.	Uczeń: czasami okazuje zainteresowanie przedmiotem, czasami jest aktywny na lekcji, zwykle jest przygotowany do zajęć, zwykle odrabia pracę domową.	Uczeń: okazuje zainteresowanie przedmiotem, jest aktywny na lekcji, zwykle jest przygotowany do zajęć, regularnie odrabia pracę domową.	Uczeń: okazuje duże zainteresowanie przedmiotem, jest bardzo aktywny na lekcji, jest przygotowany do zajęć, regularnie odrabia pracę domową.	

Uwagi do poniższych kryteriów oceniania:

W kryteriach oceniania nie zostały uwzględnione oceny: niedostateczna oraz celująca. Szczegółowe kryteria dla tych ocen są takie same dla wszystkich rozdziałów danego podręcznika.

Uczeń otrzymuje ocenę *niedostateczną*, jeśli nie spełnia kryteriów na ocenę dopuszczającą, czyli nie ma opanował podstawowej wiedzy i umiejętności określonych w nowej podstawie programowej, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalszą naukę, oraz nie potrafi wykonać zadań o elementarnym stopniu trudności.

Ocena *celująca* podlega oddzielnym kryteriom, często określanym przez Przedmiotowe Systemy Oceniania i jest najczęściej oceną semestralną lub roczną, wystawianą na podstawie wytycznych MEN.

Przedstawione w kryteriach oceniania wiedza i umiejętności językowe zostały bezpośrednio powiązane z treścią autorskiego programu nauczania przedmiotu łacina medyczna.

Uczeń może otrzymać ocenę za:

odповідź ustną – waga: 2

sprawdzian – waga: 3

kartkówkę – waga: 2

wypowiedź pisemną – waga: 2

projekt – waga: 2

aktywność na lekcji – waga: 1

badanie wyników – waga: 3

zadanie domowe – waga: 1

prezentację – waga: 2

osiągnięcia w ramach konkursu – waga:3

Kartkówka:

Obejmuje materiał leksykalny (słownictwo) lub gramatyczny (wybrane zagadnienia)

Kartkówki nie muszą być wcześniej zapowiadane przez nauczyciela.

Maksymalna ocena z kartkówki to 5.

Ocenianie kartkówek odbywa się według następującej skali:

OCENA	ZAKRES PROCENTOWY
Bardzo dobry	92-100%
Dobry	76-91%
Dostateczny	60-75%
Dopuszczający	48-59%
Niedostateczny	0-47%

Sprawdzian

Obejmuje materiał z podanych przez nauczyciela zagadnień gramatycznych, leksykalnych i/lub kulturowych

Sprawdziany są zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem

Jeśli uczeń opuści sprawdzian z przyczyn losowych musi go napisać w wyznaczonym przez nauczyciela terminie do 2 tygodni od daty wpisania ocen ze sprawdzianu.

Sprawdzone i ocenione sprawdziany nauczyciel przechowuje przez cały rok szkolny i pozostają one do wglądu uczniów

Ocenianie sprawdzianów odbywa się według następującej skali:

OCENA	ZAKRES PROCENTOWY
Celujący	98-100% (ewentualnie + zad. z *)
Bardzo dobry	88-97%
Dobry	72-87%
Dostateczny	56-71%
Dopuszczający	44-55%
Niedostateczny	0-43%

Dodatkowo w trakcie całego roku uczeń może być oceniony za aktywność lub brak aktywności na lekcji systemie +/-, za trzy „+” uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą, za trzy „-” ocenę niedostateczną.

Wymagania edukacyjne zgodne z autorskim programem nauczania

OCENA	DOPUSZCZAJĄCA	DOSTATECZNA	DOBRA	BARDZO DOBRA
	NISKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	PODSTAWOWY STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	ŚREDNI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH	WYSOKI STOPIEŃ SPEŁNIENIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
Znajomość gramatyki języka łacińskiego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna alfabet łaciński -potrafi czytać i pisać w języku łacińskim -zna zasady odmiany czasowników koniugacji I-IV i czasownika esse w czasach głównych oraz perfectum trybu oznajmującego i przypuszczającego strony czynnej i biernej, ale popełnia często błędy -zna zasady odmiany rzeczowników i przymiotników; potrafi je odmienić dla wszystkich 3 rodzajów deklinacji I-V, ale popełnia często błędy -potrafi rozpoznać formy rzeczowników i przymiotników deklinacji I-V, ale popełnia często błędy -potrafi, z pomocą lub pod kierunkiem nauczyciela, rozwiązać ćwiczenie gramatyczne o podstawowym stopniu trudności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi płynnie czytać w języku łacińskim -potrafi odmienić regularny czasownik w czasach głównych indykatiwu, również czasowniki nieregularne i czasownik esse, ale popełnia sporadycznie błędy -potrafi odmieniać rzeczowniki i przymiotniki deklinacji I-V i rozpoznawać ich rodzaj gramatyczny, ale popełnia sporadycznie błędy -zna podstawowe podstawowe formy gramatyczne (PPP, PPA, gerundivum, gerundium) i potrafi je tłumaczyć, ale popełnia sporadycznie błędy -zna formy podstawowych słów -potrafi rozwiązać typowe ćwiczenie gramatyczne o średnim stopniu trudności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi poprawnie odmieniać wszystkie rzeczowniki i przymiotniki I -V deklinacji -potrafi tworzyć formy wszystkich czasów indykatiwu i koniunktywu czasowników regularnych i nieregularnych -potrafi tworzyć i tłumaczyć podstawowe formy gramatyczne (PPP, PPA, gerundivum, gerundium) -potrafi rozwiązać ćwiczenie gramatyczne (typowe i o standardowym stopniu trudności) -bierze aktywny udział w lekcji -potrafi w sposób jasny i poprawny prezentować wyniki swojej pracy na forum klasy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanował wszystkie treści nauczania -potrafi płynnie czytać po łacinie, zachowując poprawny akcent, rozumie pojęcie iloczasu -wykonuje bezbłędnie zadania proste, pamięciowe, by koncentrować się bez problemu na zadaniach złożonych i problemowych, samodzielnie rozwiązywać problemy, korzystać ze współpracy z nauczycielem w ramach samodzielnych poszukiwań -potrafi tworzyć i tłumaczyć formy gramatyczne (PPP, PPA, gerundivum, gerundium, supinum) -sprawnie tłumaczy tekst łaciński preparowany i oryginalny -potrafi układać proste zdania po łacinie z zastosowaniem konstrukcji gramatycznych
Rozumienie tekstu łacińskiego	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi odpowiedzieć w języku polskim na podstawowe pytania do omówionego uprzednio tekstu preparowanego w języku łacińskim (z użyciem słownika) -potrafi streścić przeczytany tekst popularnonaukowy (w języku polskim) o niewielkim stopniu trudności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi odpowiedzieć w języku polskim na pytania do nieznanego mu wcześniej tekstu preparowanego w języku łacińskim (z użyciem słownika) -potrafi streścić przeczytany tekst popularnonaukowy i/lub naukowy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi wskazać w tekście oryginalnym odpowiedź na postawione pytanie (ze słownikiem) -potrafi postawić pytania (w jęz. polskim) do tekstu oryginalnego -potrafi omówić przeczytany tekst naukowy, wyciągając wnioski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi streścić w języku polskim przeczytany tekst oryginalny, wskazując na jego główne idee i treść -potrafi omówić i porównać ze sobą w sposób krytyczny przeczytane przez siebie lektury popularnonaukowe i naukowe

			<ul style="list-style-type: none"> -bierze aktywny udział w lekcji -potrafi w sposób jasny i poprawny prezentować wyniki swojej pracy na forum klasy 	
Przekład i interpretacja tekstu łacińskiego:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi samodzielnie przełożyć proste zwroty i zdania łacińskie -potrafi przełożyć tekst preparowany, ale popełnia często błędy -potrafi, z pomocą i pod kierunkiem nauczyciela, przełożyć tekst oryginalny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi przełożyć podstawowe konstrukcje składniowe i proste zdania -przy pomocy słownika potrafi samodzielnie przełożyć krótki tekst preparowany i oryginalny, ale popełnia w nim sporadycznie błędy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi samodzielnie (przy pomocy słownika) tłumaczyć dłuższe teksty preparowane -potrafi przełożyć przygotowany uprzednio tekst oryginalny-potrafi dokonać starannego literackiego przekładu tekstu, zwracając uwagę na poprawność stylistyczną tekstu -bierze aktywny udział w lekcji -potrafi w sposób jasny i poprawny prezentować wyniki swojej pracy na forum klasy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -potrafi samodzielnie (przy pomocy słownika) tłumaczyć teksty preparowane i oryginalne autorów z kanonu lektur
Znajomość słownictwa łacińskiego:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -w niewielkim stopniu opanował słownictwo związane z medycyną, farmacją i botaniką -zna nieliczne sentencje łacińskie związane ze zdrowiem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -opanał podstawowe słownictwo omawianych tekstów, głównie związane z medycyną, farmacją i botaniką -cytuje wybrane sentencje łacińskie związane ze zdrowiem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -w stopniu zadowalającym opanował słownictwo omawianych tekstów, głównie związane z medycyną, farmacją i botaniką -potrafi wykorzystać poznane słownictwo do tłumaczenia terminologii naukowej -zna liczne sentencje łacińskie, w tym również te, związane ze zdrowiem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -posiada bogaty zasób łacińskiego słownictwa związanego z medycyną, farmacją, botaniką -sprawnie tłumaczy naukowe terminy związane z medycyną -zna liczne sentencje łacińskie, w tym również te, związane ze zdrowiem, potrafi je właściwie odnieść do sytuacji
Znajomość kultury antycznej:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wymienia i zna treść najważniejszych mitów w podstawowym zakresie (o bogach olimpijskich, Heraklesie, wojnie trojańskiej, Odyseuszu, powstaniu Rzymu itp.) -zapamiętał podstawowe fakty związane z historią starożytnej Grecji i Rzymu, zna podstawowe pojęcia związane z historią polityczną Grecji i Rzymu (wielka kolonizacja, grecka polis, demokracja ateńska, republika rzymska, cesarstwo, pryncypat itp.) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -streszcza i wyjaśnia najważniejsze mity greckie i rzymskie oraz potrafi wskazać obecność motywów z mitologii greckiej i rzymskiej w dalszym rozwoju kultury (o bogach olimpijskich, Heraklesie, wojnie trojańskiej, Odyseuszu, powstaniu Rzymu itp.) -tłumaczy przedstawione wiadomości historyczne (wielka kolonizacja, grecka polis, demokracja ateńska, republika rzymska, cesarstwo, pryncypat itp.) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zna mitologię grecką i rzymską, historię starożytnej Grecji i Rzymu, literaturę grecką i rzymską oraz sztukę grecką i rzymską w szerszym zakresie, a nie tylko najważniejsze fakty -opanał wiedzę z powyższych dziedzin o charakterze niezbędności wewnątrzprzedmiotowej -zna dzieje medycyny w starożytności, wymienia najważniejsze postacie oraz dzieła, które przyczyniły się do jej rozwoju 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> -wykrywa związki między mitologią grecką i rzymską a literaturą i sztuką -dokonuje analizy konkretnego mitu, zwracając uwagę na archetypy w nim zawarte -wskazuje na inspiracje mitem w twórczości pisarzy późniejszych; -wskazuje na związki przyczynowo-skutkowe w procesach historycznych -biegle wykorzystuje posiadaną wiedzę historyczną przy rozwiązywaniu nowych problemów

	<ul style="list-style-type: none"> -zna podstawowe fakty z dziejów medycyny -opanował treści nauczania w minimalnym stopniu, niezbędnym do kontynuowania nauki przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> -interpretuje (streszcza, porównuje) wydarzenia historyczne, treść dzieł literackich -zna podstawowe fakty oraz wybitne postacie starożytności związane z rozwojem nauk medycznych -na lekcji materiałów i źródeł historycznych 	<ul style="list-style-type: none"> -wie, jak w starożytności dbano o higienę -samodzielnie dociera do źródeł i informacji wskazanych przez nauczyciela -prezentuje wyniki swojej pracy na forum klasy -dostrzega podstawowe związki między historią, literaturą i sztuką antyczną a historią, literaturą i sztuką epok późniejszych 	<ul style="list-style-type: none"> -w sposób samodzielny i twórczy analizuje dzieła literatury antycznej -dostrzega i twórczo odczytuje nawiązania do tradycji literackiej antyku w literaturze epok -zna dzieje medycyny w starożytności, wymienia najważniejsze postacie oraz dzieła, które przyczyniły się do jej rozwoju -wie, jak w starożytności dbano o higienę -biegle wykorzystuje posiadaną wiedzę o sztuce antycznej przy rozwiązywaniu nowych problemów -opanował z powyższych dziedzin zakres wiedzy o charakterze niezbędności międzyprzedmiotowej
--	---	---	---	---